

dep

eglutē

1977
rugsējis

eglutė

1977
RUGSĖJIS

TURINYS

- 3 PASAKU ŠALIS, V. Šimaitis
- 4 ALDUTĖS PARŠIUKAS, V. Tamulaitis
- 12 VAIKU KŪRYBA
- 18 PONAS PAMIDORAS, T. Pempė
- 20 DARBELIAI, J. Zubinienė
- 21 KRAUJO LAŠAS, I. Grigaitienė
- 28 VAIKAI DAILĖS PARODOJE
- 30 ČIURLIONIS IR VAIKAI, J. Rosales

PIEŠINIAI

1977 m. viršeliai ir "Eglutės" vinjetė — A. Sruoginienės
skyrių vinjetės piešė Z. Sodeikienė
kitos iliustracijos:

- J. Paukštienės — 3
- A. Sutkuvienės — 5, 6, 8, 9, 10, 11
- P. Osmolskio — 12, 13, 15
- Z. Sodeikienės — 18

REDAKCIJA

Vyr. redaktorė — ses. O. Mikailaitė, skyrius tvarko: gamtos — I. Grigaitienė, kalbos — L. Šalčiuvienė, pasakų — A. Vygantienė, muzikos — M. Mažeikaitė-Utz, darbų — J. Zubinienė.

Gautąją medžiagą "Eglutės" redakcija taiso ir tvarko savo nuožiūra. Be redakcijos leidimo "Eglutėje" spausdintų rašinių bei piešinių, kitur prašome nespausdinti.

EGLUTĖ — vienintėlis lietuviškas laikraštėlis vaikams išėivijoje. Leidžia ir spausdina Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, Conn. 06260. Administratorė — Danguolė Sadūnaitė. Prenumerata metams — \$7.00, vieno numerio kaina — \$0.75.

THE LITTLE FIR is a magazine for Lithuanian children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Published and printed at Immaculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260. Yearly subscription—\$7.00; single copy — \$0.75. Second class postage paid at Putnam, Conn. 06260.

PASAKŲ ŠALIS

V. Šimaitis

Ar žinai?
Ar žinai,
Kur jinai —
Pasakėlių šalis?

Gal tenai,
Kur mėnulio kalnai,
Kur žvaigždės
Spindulys?

Ne tenai!
Ne tenai,
Kur mėnulio kalnai.

Ji plaka gyva,
Kaip širdis —
Ten, kur Nemunas
Gena vilnis.

Pasakėlė gyva,
Jos šalis —
Lietuva mylima!

ALDUTĖS PARŠIUKAS

sutrumpinta V. Tamulaičio pasaka

Čia pasakojama, kaip lietuviai gyveno Vokietijoje. Jie buvo pabėgę nuo rusų komunistų II pasaulinio karo metu. Gal ir jūsų tėveliai Vokietijoje gyveno, prieš atvykdami į Ameriką, Kanadą ir kitus laisvus kraštus?... Šioje pasakoje taip pat kalbama apie Darių ir Girėną, kurie perskrido Atlantą 1933 m. Pirmasis lakūnas tai padaręs, buvo amerikietis Charles Lindburgh, kuris skrido 1927 m. Šiomet švenčiame to įvykio 50 metų sukaktį.

- Mamyte, ar Darius su Girėnu buvo drąsūs vyrai?
- Drąsūs, Aldute.
- Taip mamyte, — drąsūs. Jie į Lietuvą skrido, nė rusų nebijojo.
- Tada rusų Lietuvoje dar nebuvo, Aldute.
- Bet jie vistiek buvo drąsūs.
- Žinoma, drąsūs: jie nebijojo skristi per Atlanto vandenyną.
- O kas tas Atlantas?
- Didelis ir gilus vandenynas, kurį jie perskrido.
- Ar jie virš debesų skrido?
- Taip, virš debesų.

— Tai jie galėjo pas Dievą nuskristi. Ar galėjo, mamyte?

— Dievas dar aukščiau. Aukščiau už visus debesis ir degančias žvaigžduotes. Labai, labai aukštai. Joks žmogus jo pasiekti negali.

— Tai ten Dievas turi savo kambarį?

— Taip. Ten aukštai Jis gyvena.

— O kodėl Dievulis rusų neišvaro iš mūsų namų? Ar jis negali?

— Gali, Aldute. Jis viską gali, tik laukia, kol jie patys išeis.

— O jei jie neišeis?

— Tada išvarys.

— O kada išvarys?

— Nežinau, Aldute.

— O kodėl nežinai, mamyte?

— Niekas nežino, mažyte, kas bus. O dabar turi miegoti. Matai, tamsu jau lauke. Visi vaikučiai seniai jau miega. Ir paukšteliai miega, ir vabalėliai...

Vos rytą nubudusi, nė batelių neapsiavusi, tik į šliureles įsistojusi, Aldutė tuojau nušlepsėjo pažiūrėti savo paršiuko. Bet paršiukas dar miegojo. Tik uodegytės galiukas kyšojo iš šieno.

— Kelkis, kelkis! — sušuko Aldutė. — Koks tu miegalis!

Paršiukas kriuktelėjo ir iškišo šnipuką iš šiaudų.

Mamytė atnešė jam pusryčių. Įpylė balto skystimo į mažą lovelį, kurį tėvelis sukėlė iš lentų.

— Ar jam nereikia praustis? — paklausė Aldutė.

— Jis nesiprausęs valgo, — atsakė mamytė. — Už tai ir tinginiai vaikai sako: “Bepigu paršiukui, nei jam burnelę prausti, nei poterėlius kalbėti.” Bet už tai paršiukas tvarte guli ir tvarte ėda.

Augo Aldutės paršiukas sveikas ir laimingas. Jis tuo-
jau priprato prie meilių, glostančių žvilgsnių. Patenkin-
tas tik kriuksėjo ir kėlė savo pailgą veidelį, kai ateidavo
Aldutė. Norėdamas būti, jis nesivaržė prašyti — unkštė
ir cypė. Nešė Aldutė jam visko, — ir duonos pluteles ir
sriubos likučius. Net savo pienelį išpildavo, kai mamytė
nematydavo.

Pasruvo kartą Aldutės akys ašaromis, kai jos krikš-
to tėvas pasakė:

— Na, tokį rubulį jau ir piauti galėtumėt. Tai ska-
nios mėselės būtų!

Kaip skaudžiai suspaudė mergaitei širdį tie žodžiai!

— Ne, ne, — sušuko ji. — Jo tai jau nepiausime. Ji
tėvelis man parvežė. Jis mano. Niekam neduosiu!

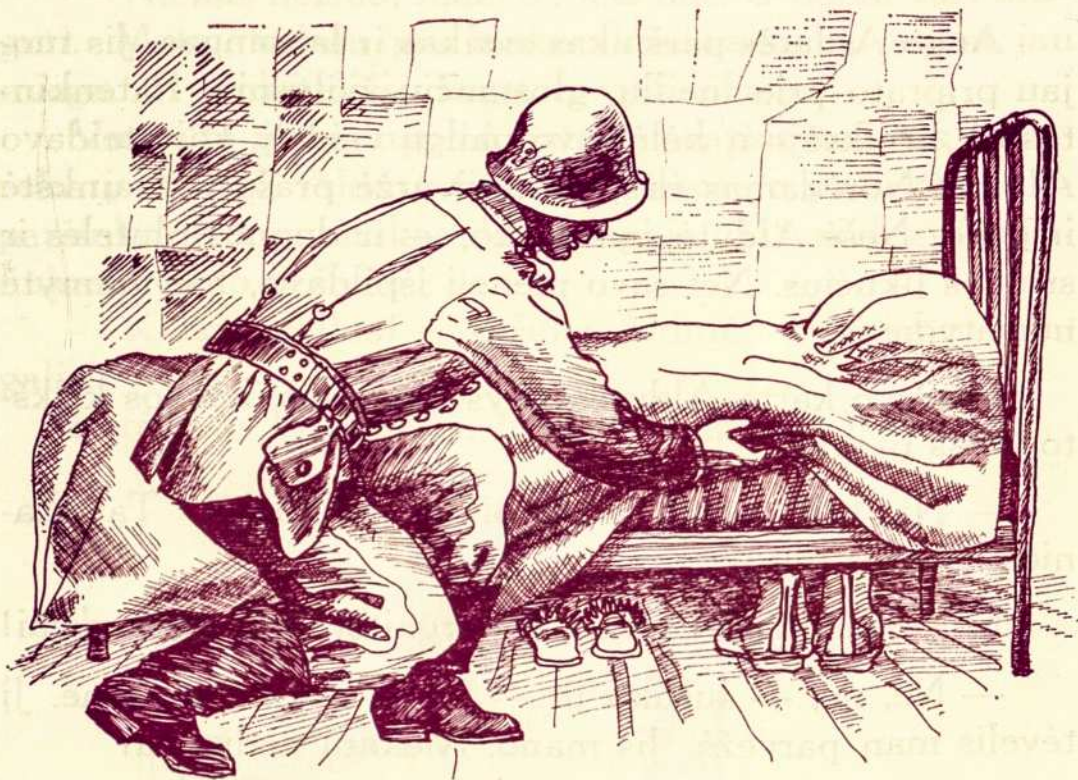
— Taip, jis Aldutės, — atsakė mamytė, iš karto nu-
džiovindama šiais žodžiais visas ašarėles.

Vieną dieną, kai Aldutė grįžo iš darželio, prie sto-
vyklos mažo, skurdaus namelio pamatė stovintį didelį
automobilį. Vokiečių žandarai su šautuvais ant pečių sto-
viniavo prie durų, vaikščiojo kaimynų kieme.

— Aldute, — sušuko jai Petraičių Zigmas. — Bėk
gelbėti savo paršiuko. Matai, kas ten. Atimti atvažiavo.

Kambaryje stovėjo nusigandusi mamytė, o žandarai vartė visus jų daiktelius. Vienas kratė maišą, kuriame buvo suplyšę drabužiai. O kitas kišo rankas į palovę, iš kurios ištraukė senus tėvelio batus. Rado ten ir Aldutės skudurines, su raudonais kutais šliurytes.

— Čia mano! — sušuko prišokusi Aldutė ir pagriebė savo šliurytes.

Žandaras tik žvilgtelėjo į ją piktai ir vėl kišo ranką į palovę. Pasilenkęs ilgai žiūrinėjo, kur čia galėjo būti paslėpti tie aukso ir sidabro pilni maišai.

Vienas žandaras išėjo į kiemą. Aldutė nedrąsiai išsekė paskui. Stovėdama iš tolo, žiūrėjo į jį. Jos lūputės judėjo: “Jėzuliuk, apgink nuo jo mano paršiuką! Nors mamytė sakė, kad nereikia melstis už gyvulius, tik už žmones, bet juk galima už paršiuką...”

Aldutė įsmeigė akis į kampą šiauduose. O, koks protingas ir gudrus buvo jos paršiukas! Nė mažyčio uodegos galiuko neparodė.

— Kur jūsų kiaulė? — piktai sušuko žandaras, atsukęs į Aldutę. — Pasakyk!

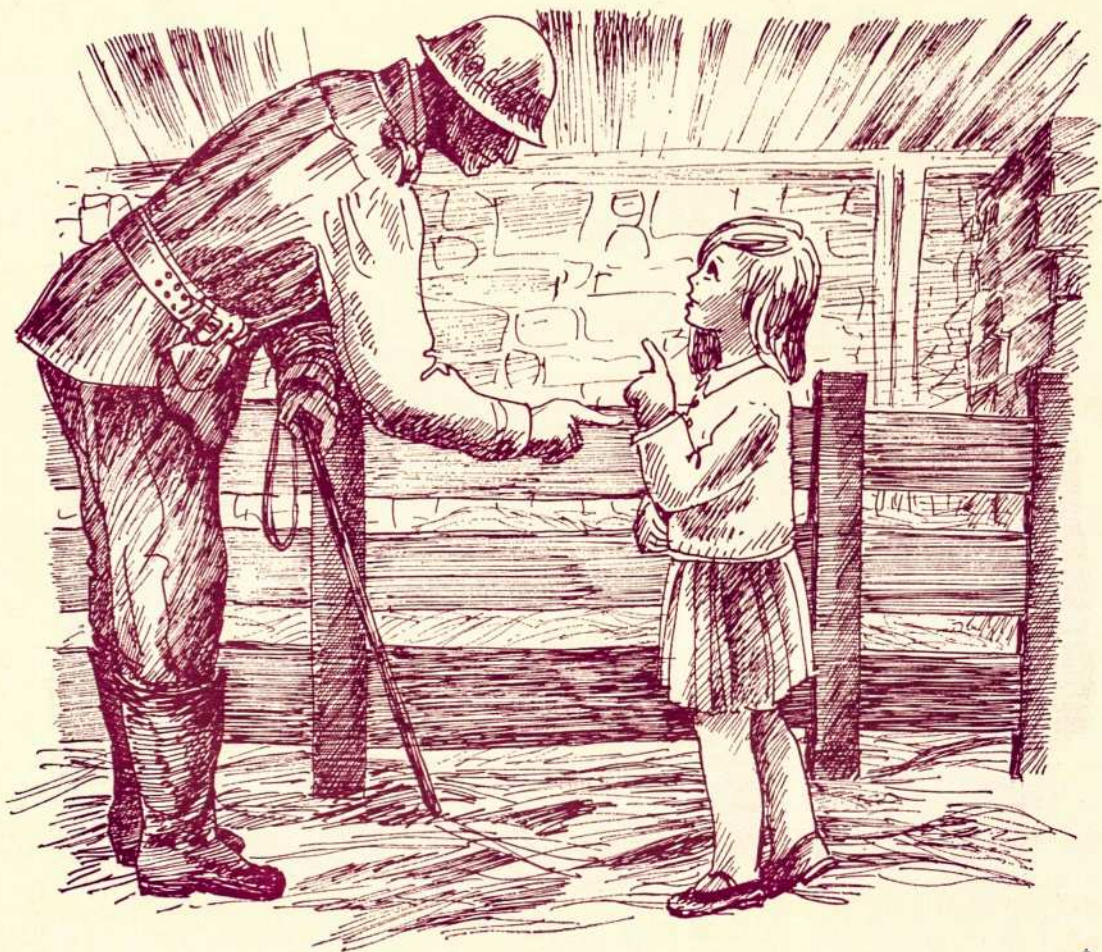
— Nėra. Nematyti, — atsakė Aldutė gražiai vokiškai.

— Nėra, — vėl pakartojo ir šypsojosi, žiūrėdama žandarui tiesiai į akis.

— O kur jis dingo? Man gali pasakyti?

— Jau nesurasite, — atsakė vėl mergaitė. — Gal ten, — parodė staiga pirštuku į dangų.

— O gal čia? — paklausė žandaras, bakstelėdamas jai storu pirštu į pilvuką.

— Gal čia . . . — atsakė Aldutė ir ėmė purkšti, nesulaikydama juoko. Taip gerai mokėjo žaisti slapukus jos paršiukas! Jis žinoma, viską girdi ir tyli, taip, kaip ji po tėvelio paltu, kai Algis ieško.

— Tai jau visą suvalgėt? — sušuko žandaras. — Nė kiek neliko?

— A nė kiek! — juokėsi mergaitė. — Nė vienos kojelės jo nepamatysit. Nė tokio uodegytės galiuko, — ro-dė ji pusę savo pirštelio.

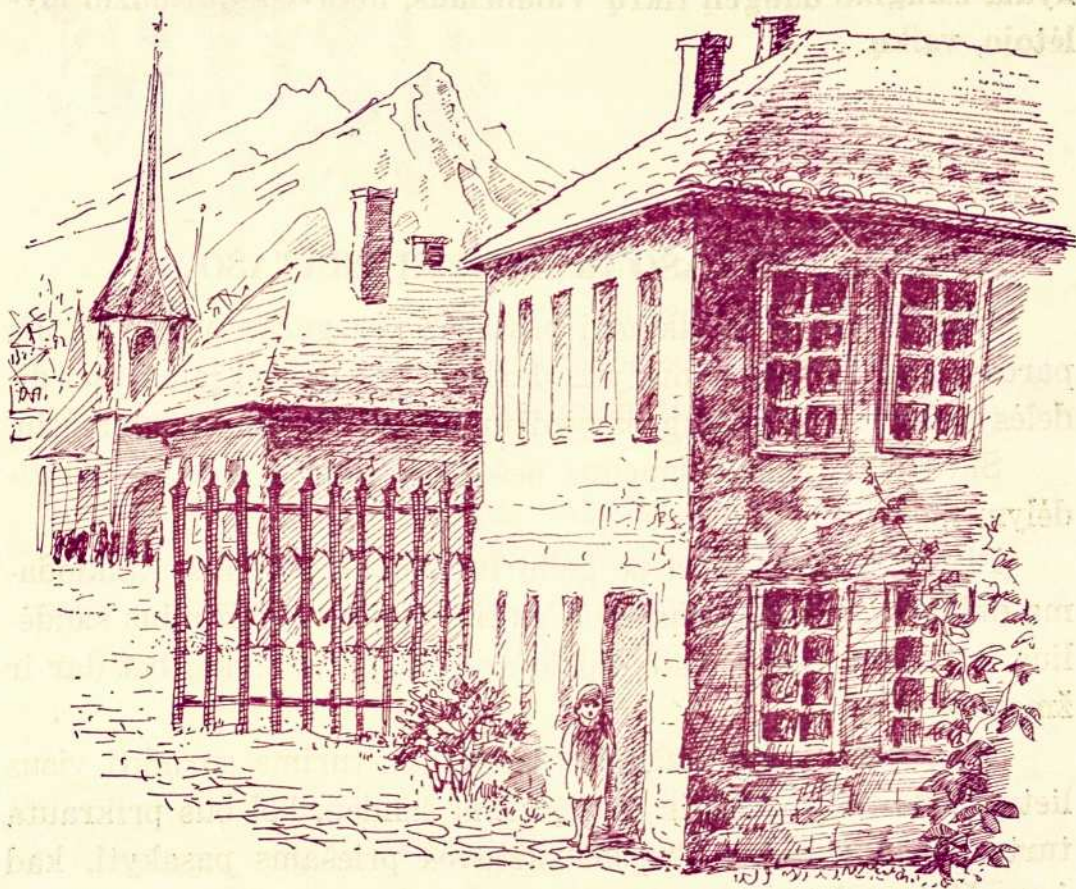
Bet žandaras nelaukė jos aiškinimo. Piktas trinkelėjo tvartelio duris ir išėjo.

Dabar Aldutė taip skardžiai ėmė juoktis, net visas kiemelis skambėjo. Ji buvo tokia laiminga. Tuoju pribėgo prie tvartelio durų, norėdama pašaukti žandarą ir jam parodyti, kaip saldžiai ir giliai šiauduose miegojo jos paršiukas. Bet žandaras skubiai lipo į automobilį.

—Kriu, kriu... — staiga išgirdo Aldutė savo paršiuko balsą.

— O tu gudruoli, tu išdykėli! Nė nežinojau, kad tu taip moki. O tave atimt iš mūsų norėjo... Tai bus dabar kas apie tave pasakoti!

VALANČIAUS VAIKAI HAMILTONE

Šiomet Vysk. M. Valančiaus lituanistinė mokykla Hamiltone, Kanadoje šventė 25 m. sukaktį. Tos sukakties proga, buvo išleistas gražus leidinėlis. Čia perspausdiname kai kuriuos tame leidinėlyje buvusius mokinių rašinius. Ši nedidelė lituanistinė mokykla išaugino daugelį tikrų Valančiaus, lietuviškojo žodžio mylėtojų, vaikų.

LAŠAS PO LAŠO IR AKMENĮ PRATAŠO...

“Lašas po lašo ir akmenį pratašo” yra geras priežodis. Jis parodo, kad kartais ir mažytis darbelis per ilgesnį laiką turi didelės reikšmės. Yra daug pavyzdžių, bet aš tik keletą paminėsiu.

Skruzdėlė, mažus šapelius nešdama, suneša didelius skruzdėlynus.

Bitutė, skraidydama po gėlių ir medžių žiedelius, rankiodama dulkytes ir čiulpdama iš jų sultis, pasidaro didžiulius sandėlius ir prisikrauna maisto, kurio ne vien jai užtenka, bet dar ir žmonėm atlieka.

Mes, kaip ir tie mažyčiai vabzdeliai, turime surinkti visus lietuviškus trupinėlius ir dėti į vieną sandėlį, kol bus prikrauta turto. Tada galėsime drąsiai Lietuvos priešams pasakyti, kad jums čia ne vieta gyventi, turite užleisti kam priklauso.

Pradėkime nuo A ir B ir eikime vis toliau ir toliau. Vis kil-
kime aukštyn. Gal po kiek laiko mes galėsime įstoti į diploma-
tines Lietuvos tarnybas ir neduoti Lietuvos priešams nė trupu-
čio atsikvėpti.

Laima Lukavičiūtė, IX skyr.

LAISVĖS ILGESYS

Alfredas Keličius, X skyr.

Kančiom papuošta, ašarom nuplauta,
Pasirodyk, Laisve, padangėj melsvoj.
Kaip visi žmonės, esam tauta
Ir norim gyventi laisvi Lietuvoj.

Nupybę vainiką iš tautos kančių,
Tiesiam rankas į dangaus aukštybes,
Padėję ant aukuro tėvynės brangios,
Tave maldaujam laisvės ir ramybės.

O Dieve, pažvelki į mūsų kančias,
Ir vargo našta slegiamus pečius.
Pašalink bausmes uždėtas skaudžias,
Ir ašaros skausmo tada mums nudžius.

KAIP AŠ SKLEIDŽIU LIETUVYBĘ

Aš esu lietuvis, ir man tas labai svarbu. Jeigu kas nors paklausia manęs kokiai tautybei priklausau, aš paaiškinu, kad aš esu lietuvis. Tada aš sakau, kad aš einu į lietuvišką mokyklą kiekvieną šeštadienį ir mokausi Lietuvos geografiją, istoriją, gramatiką, ir literatūrą. Jeigu kas nors paklausia manęs kodėl einu, sakau, kad mano mama yra lietuvė, mano tėtė yra lietuvis ir aš esu lietuvis, ir man reikia žinot ką nors apie mano tėvų kraštą.

Tada aš papasakoju, kad Lietuva šiandien yra mažas kraštas, bet žmonių tikėjimas yra labai stiprus. Lietuva buvo kartą labai didelis ir stiprus kraštas. Šiandien Lietuva yra "U.S.S.R." okupuota.

Lietuviai yra labai kultūringi žmonės. Jie turi savo tautinius rūbus, tradicinius valgius ir daug kitų dalykų.

Tada man pasako, kad aš esu labai gudrus lietuvis.

Audrius Valevičius, IX skyr.

LIETUVIS KENČIA

Niekas nežino, kiek lietuvis yra kentėjęs nuo pat senųjų laikų, kai rusai ir vokiečiai užėmė Lietuvą. Jie kovojo už Lietuvą ir jos laisvę, nepamiršdami, kad jie yra lietuviai. Daug jų buvo išvežti į Sibirą, — netik senieji, bet ir jaunieji. Kodėl? Jie mylėjo savo kraštą ir bemylėdami prarado savo gyvybę.

Dabar lietuviai irgi kenčia. Tie, kurie pabėgo, nori vėl susitikti su savo šeimomis ir giminėmis. Nori aplankyti tą kraštą, kuriame užaugo, bet negali laisvai važiuoti, kur nori.

Per radiją buvo girdėta apie keletą lietuvių, kurie bandė pabėgti iš okupuotos Lietuvos. Vienas iš jų buvo S. Kudirka, kuris išsoko iš rusų laivo ir, priplaukęs amerikiečių laivą, įlipo į jį. Rusams reikalaujant grąžinti Kudirką, amerikiečiai nusileido ir jį grąžino. Šitas ir kiti panašūs atsitikimai vis rodo, kad lietuvis kenčia. Kol Lietuva nebus laisva, lietuvis kentės.

Jūratė Jurgutytė, X skyr.

MANO DARBAI LIETUVYBEI

Aš esu patenkinta, būdama lietuvaite. Lankau lietuvišką mokyklą, mokausi ir namuose stengiuosi daugiau lietuviškai kalbėti. Sekmadieniais einu į lietuvių bažnyčią.

Šiame krašte gyvendami, mes lietuviai turime stengtis įsijungti į lietuviškas organizacijas. Aš priklausau ateitininkams ir mergaičių chorui "Aidui". Jos važinėja po Ameriką ir Kanadą su programa. Važinėdama su draugėmis, pamačiau kiek daug lietuvių visur yra. Norėdami išlaikyti lietuviškumą, turime daugiau bendrauti ne tik su čia gyvenančiais, bet ir kitose vietovėse gyvenančiais lietuviais.

Vida Kamaitytė, IX skyr.

IŠ VISUR

KELIONĖ Į LENKIJĄ

Vieną vasarą su mamyte aplankėm gimines Lenkijoje. Ten buvo daug skirtingų dalykų negu Kanadoje. Ten ūkininkai dirba su arkliais. Kai kurie turi savo traktorius. Man patiko vairuoti traktorių. Lenkijoje ūkininkai augina įvairius javus: rugius, kviečius, avižas, miežius ir žirnius. Mes apsistojome pas dėdę Juozą. Grįžęs iš Vilniaus, dėdė mums parvežė dovanų ir gintaro. Kitą dieną su dėde kopėme medų iš bičių avilio. Dėdė turi muziejų, kurį turistai lanko. Man buvo įdomu tą muziejų pamatyti. Mums išvažiuojant, dėdės mokiniai padainavo lietuviškų dainų, kurių niekadęs neužmiršiu.

*Juozas Balaišis
Toronto*

LIETUVA LAIMĖJO!

Birutė Šnipaitė
V. Krėvės lit. mokykla
Philadelphia

Po visą Lietuvą
Varpai skambėjo,
Po visą Lietuvą
Vaikai šnabždėjo:

Lietuva laimėjo!
Po ilgo karo
Prieš baisų carą
Lietuva laimėjo.

Daug karių kovon išėjo
Prieš rusus, lenkus.
Nedaugelis jų namo parėjo,
Motina verkia, galvą palenkus.

Kariai, kur liko laukuos,
Žuvo už laisvę Lietuvos.
Tėvynėj užaugo, tėvynėj ir mirė —
Didvyriais laikome juos.

Štai šiandieną
Vasario šešioliktoji!
Šiandieną kariai
Jau nebekovoja.

Po visą Lietuvą
Varpai skambėjo,
Po visą Lietuvą
Veidai spindėjo!

Džiaugsmas
Rūta Sperauskaitė, 12 m.
Pomona, N.Y.

Lietuvaite
Dalia Navickaitė, 7 m.
Los Angeles, Calif.

DARIUS IR GIRĖNAS

Darius ir Girėnas buvo lietuviai, kurie gyveno Amerikoje. Jie labai mylėjo Lietuvą ir norėjo, kad pasaulis žinotų apie jų mažąją tėvynę. Jie Amerikoje nusipirko lėktuvą, kurį pavadino Lituanica ir 1933 m. išskrido iš New Yorko į Lietuvą vieni du. Tuo metu dar labai mažai žmonių taip skrisdavo, todėl visi stebėjosi jų drąsa. Prieš išskrisdami, Darius ir Girėnas parašė, kad šį savo žygį skiria Lietuvai.

Lietuvoje, Kauno aerodrome jų laukė labai daug žmonių. Jie džiaugėsi ir girdėjo radijo pranešimus, kad Darius ir Girėnas jau vis artėja prie Lietuvos. Kai jiedu buvo visai arti sienos, pakilusi audra sudaužė jų lėktuvą. Darius ir Girėnas nukrito Vokietijoje, Soldino miške 1933 m. liepos 14 d. ir žuvo.

Žmonės verkdami išsiskirstė, jų nesulaukė, o po kelių dienų vėl visi susirinko į laidotuves Kaune. Lietuvos skautai ir skautės laidotuvėse nešė vainikus.

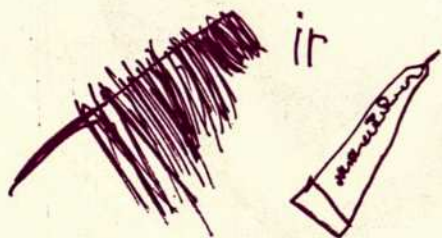
Dabar daug skautų tuntų ir draugovių vadinasi Dariaus ir Girėno arba Lituanicos vardais. Visos paukštytės žinome, kad Darius ir Girėnas atliko Lietuvai labai didelį gerąjį darbą.

*Vita Kriščiūnaitė, V skyr.
K. Donelaičio lit. mokykla
Chicago*

ŠUKOS IR PIEŠTUKAS

Šukos šukuoja, pieštukas rašo. Ar nebūtų geriau, kad šukos rašytų, o pieštukas šukuotų? Ne! Tikrai nebūtų! Geriausia yra, kad šukos šukuoja, o pieštukas rašo. Kitaip viskas būtų atbulai, ir niekad nežinotum, ką darai.

*Darius Udrys, 5 m.
Jackson, Mich.*

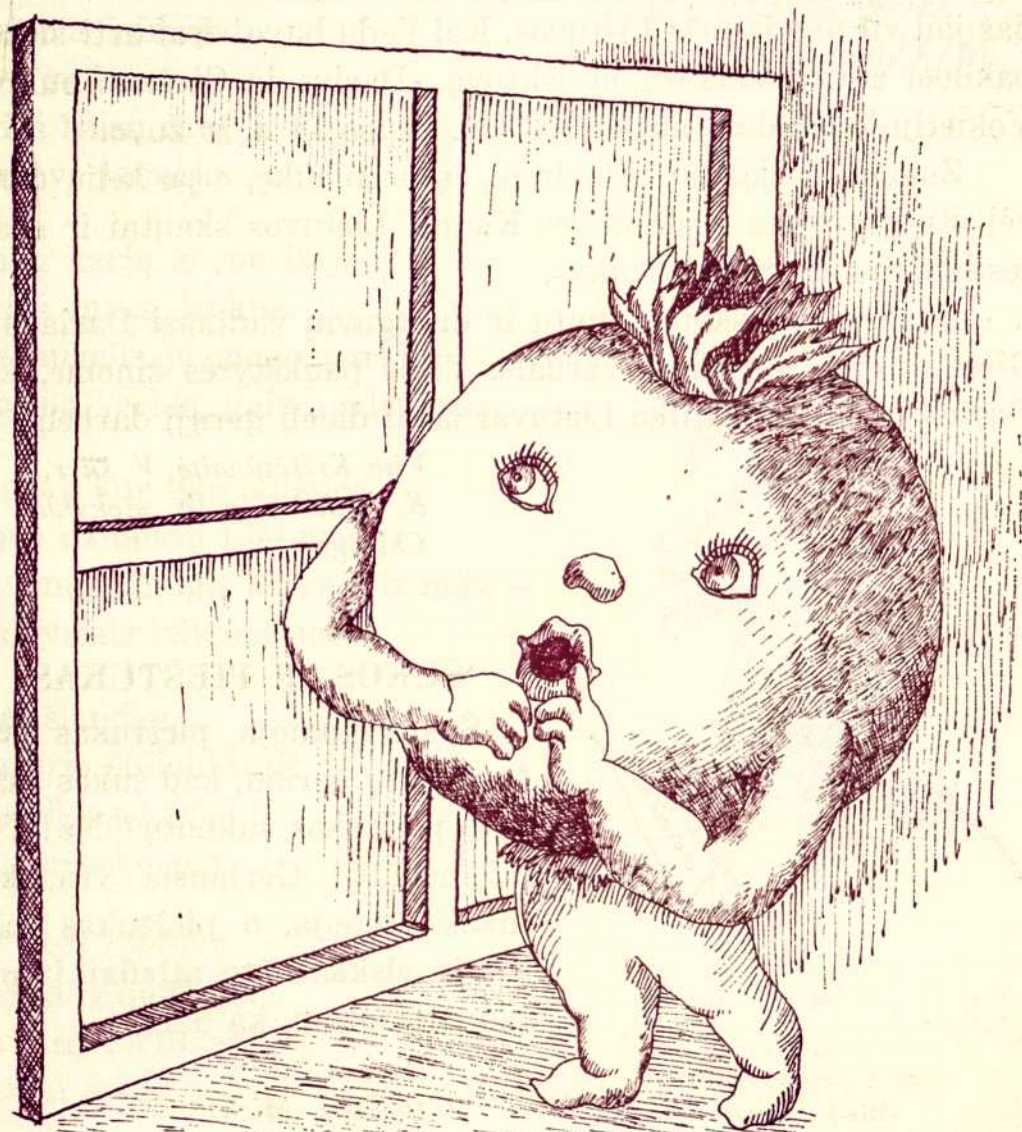

PONAS PAMIDORAS

T. Pempė

**Storas Ponas Pamidoras
atsisėdęs ant palangės
pasakoja Ponui Langui:**

**— Ponas Langai, Jūs per plonas,
štai, per Jus matyti oras!**

**Ar sveikata, Jūs, tvarkoj?
O, gal daktarą pašaukt?**

**Jūs toks plonas ir trapus,
betkoks smūgis Jums baisus!**

**Su manim visai kitaip.
Aš raudonas ir stiprus,
gal būsiu toks ilgus metus.**

**Ponia namų tada įėjo,
ir Ponas Langas sudrebėjo,**

**kai pamidorą ji paglostė
ir nešdama šnibždėjo:**

**— Koks tu raudonas ir gražus
manau esi labai skanus!**

**Ir liko vienas Ponas Langas
be draugo storo ant palangės.**

DARBELIAI

paruošė J. Zubinienė

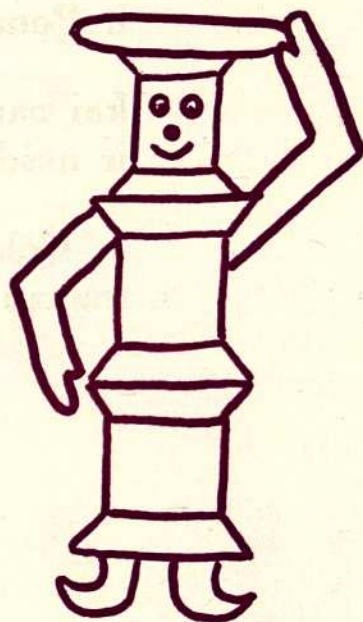
ŽMOGELIUKAS

Ko reikia:

1. Trijų ričių nuo siūlų, —
2 vienodas, 1 mažesnę
2. Klijų ir žirklių
3. Vandeninių dažų
4. Kartono.

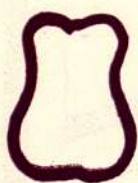
Kaip padaryti:

1. Suklijuok rites vieną ant kitos.
Mažiausia turi būti viršuj.
2. Iš kartono iškirpk kepurę,
2 rankas, 2 kojas. Priklijuok.
3. Išpaišyk veiduką — nosį, akis,
burną. Nudažyk.

Kas čia?

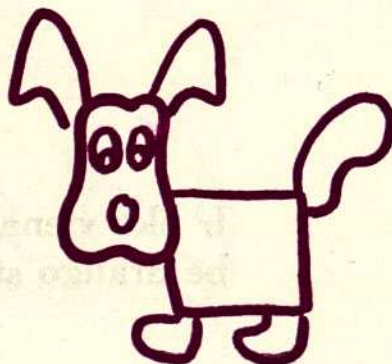
KRIAUSĖ + KETURKAMPIS = ?

+

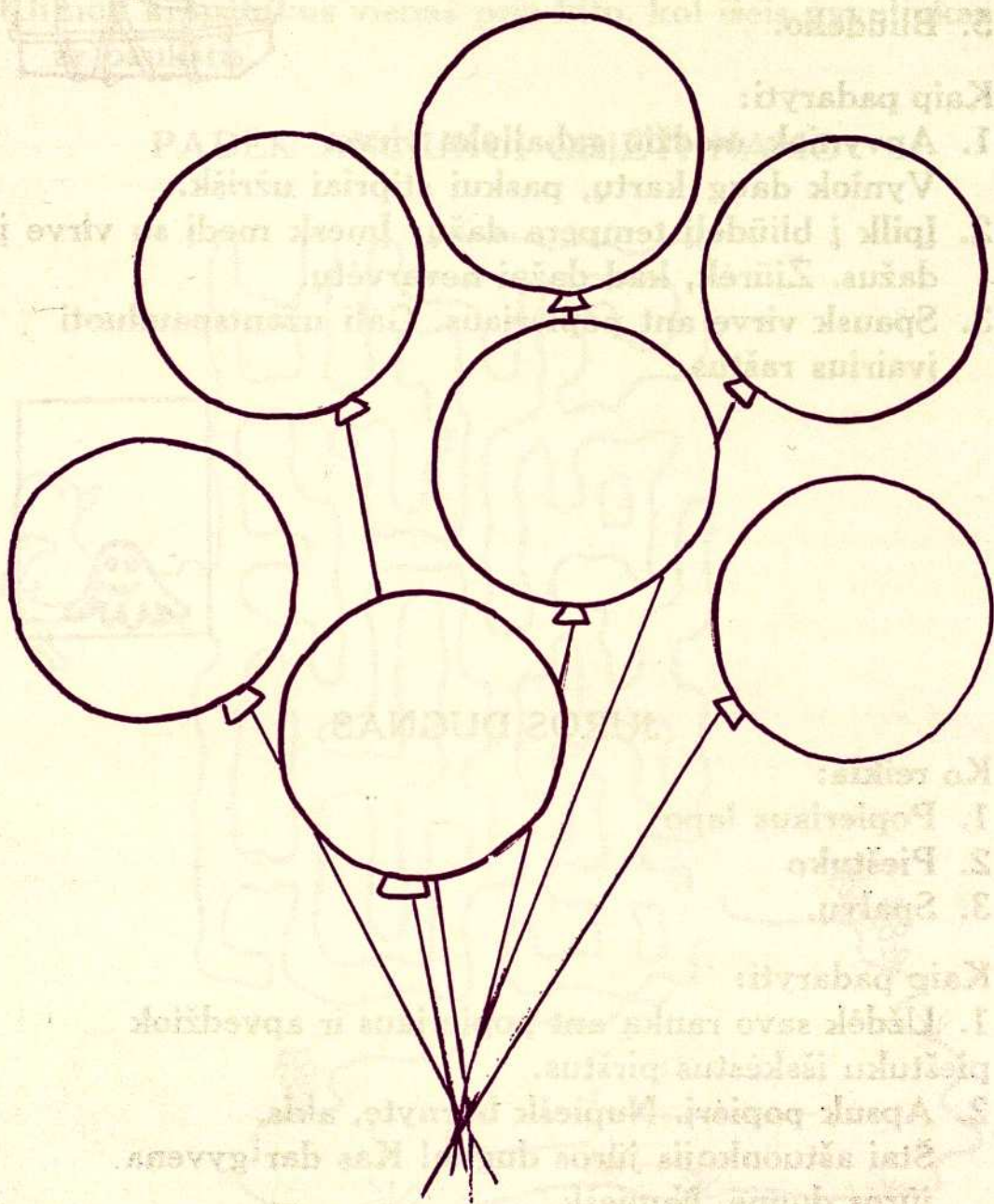

=

CIRKAS

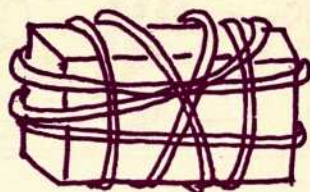
**Kā matai cirke? Kiekvienam balione nupieš
cirko vaizdeli.**

VIRVĖS ANTSPAUDAS

Ko reikia:

1. Virvės
2. Medžio gabaliuko
3. Popieriaus lapo
4. Tempera dažų
5. Bliūdelio.

Kaip padaryti:

1. Apvyniok medžio gabaliuką virve.
Vyniok daug kartų, paskui stipriai užrišk.
2. Įpilk į bliūdėlį tempera dažų. Įmerk medį su virve į dažus. Žiūrėk, kad dažai nevarvėtų.
3. Spausk virvę ant popieriaus. Gali užantspauduoti įvairius raštus.

JŪROS DUGNAS

Ko reikia:

1. Popieriaus lapo
2. Pieštuko
3. Spalvų.

Kaip padaryti:

1. Uždėk savo ranką ant popieriaus ir apvedžiok pieštuku išskėstus pirštus.
2. Apsuk popierių. Nupiešk burnytę, akis.
Štai aštuonkojis jūros dugne! Kas dar gyvena jūros dugne. Nupiešk.

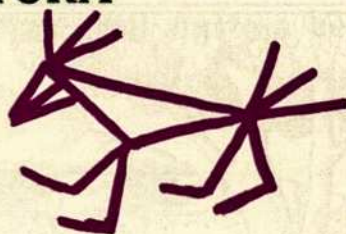
PAGALIUKŲ SKULPTŪRA

Ko reikia:

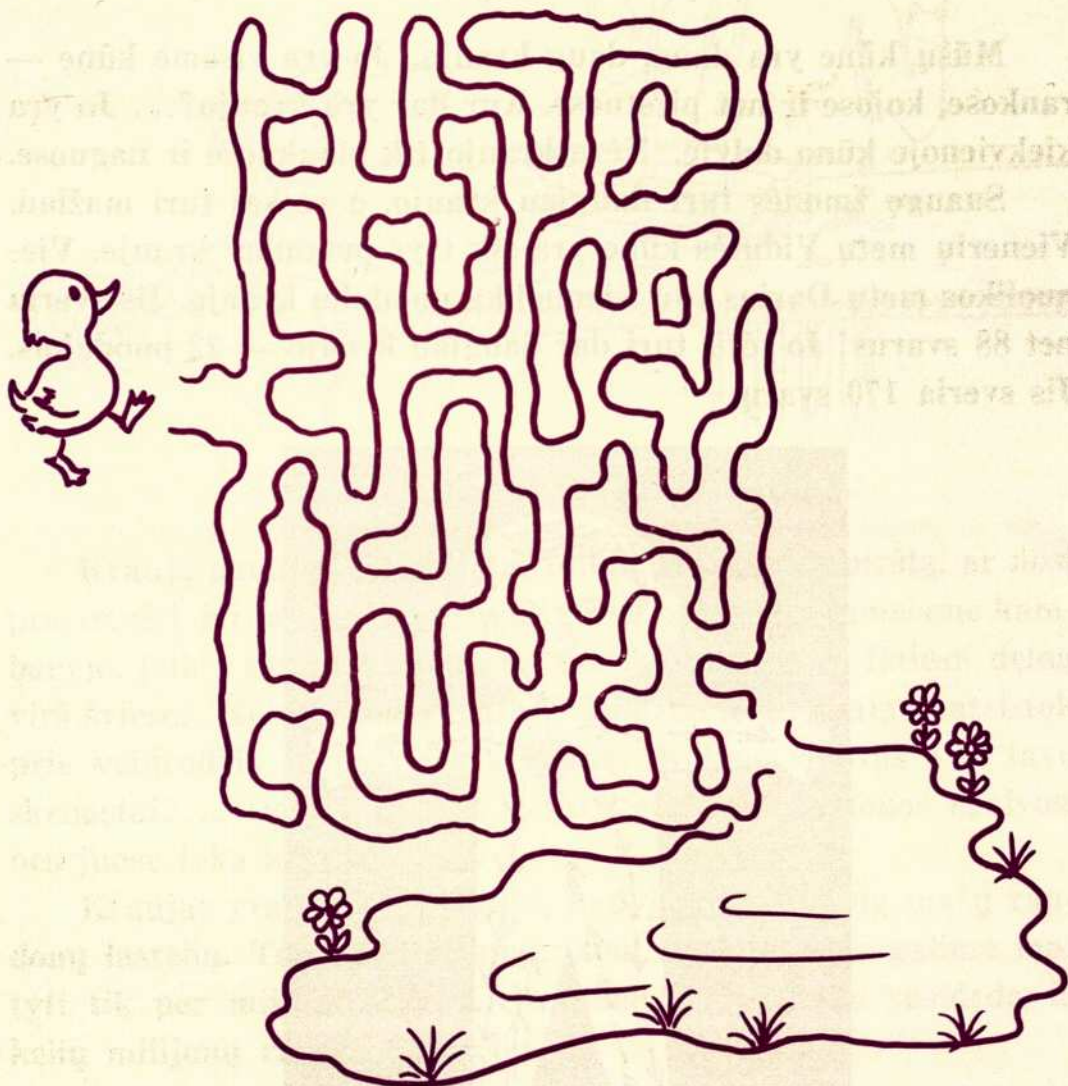
1. Medinių dantims krapštukų
2. Klijų.

Kaip padaryti:

Klijuok krapštukus vienas prie kito, kol išeis gyvuliukas ar paukštis.

PADEK ANČIUKUI GRĮŽTI NAMO

KRAUJO LAŠAS

paruošė I. Grigaitienė

Mūsų kūne yra daug, daug kraujo. Jo yra visame kūne — rankose, kojose ir net pirštuose. Kur dar yra kraujo?... Jo yra kiekvienoje kūno dalyje. Nėra kraujo tik plaukuose ir naguose.

Suaugę žmonės turi daugiau kraujo, o vaikai turi mažiau. Vienerių metų Vidutės kūne yra tik trys puodukai kraujo. Vienuolikos metų Darius turi vienuolika puodukų kraujo. Jis sveria net 88 svarus! Jo tėtis turi dar daugiau kraujo — 22 puodukus. Jis sveria 170 svarų.

Jei Vidutė, Darius, ar tėtis prasipiautų pirštą, iš žaizdos imtų bėgti kraujas. Jei žaizda maža, kraujas greit nustoja bėgęs. Jei ji didesnė, pirštą reikia aprišti.

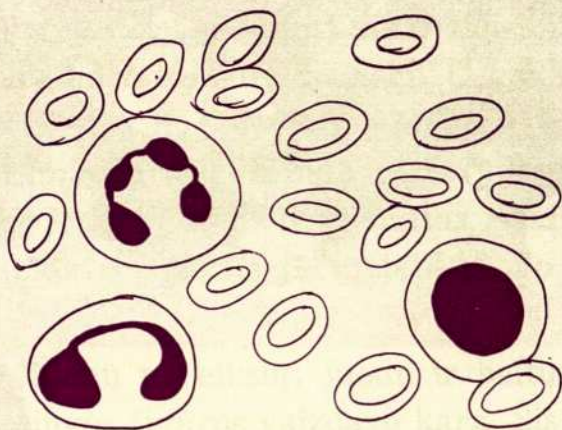
Kraują pamatyti, nebūtinai reikia prasipiauti pirštą, ar nosį prasimušti. Kraują galima pamatyti su batareika tamsiame kambaryje. Įeik į tamsų kambarį ir uždek batareiką. Ištiesk delną virš šviesos. Kokią spalvą matai? Tamsiame kambaryje atsistok prie veidrodžio ir pašviesk į burną. Kokios spalvos yra tavo skruostai?... Delnai, pirštai ir skruostai bus raudonos spalvos, nes juose teka kraujas.

Kraujas yra raudonas todėl, kad jame yra daug mažų raudonų lastelių. Tos lastelės labai, labai mažytės. Jas galima matyti tik per mikroskopą. Kiekvienas kraujo lašas susideda iš kelių milijonų raudonų lastelių.

Mūsų kraujas visą laiką yra pompuojamas po visą mūsų kūną. Širdis pumpuoja kraują. Kai žmogus kvėpuoja, jis įtraukia oro į savo plaučius. Iš to oro raudonos kraujo lastelės ima deguonį ir išnešioja po visą kūną. Deguonis yra oro dalis. Be jo žmogus negali gyventi. Kraujo lastelės mums pasitarnauja, išnešiodamos deguonį į kaulus, smegenis, širdį. Net į kojų pirštus nuneša! Mūsų kaulai naudoja deguonį drauge su maistu, kurį valgom, gaminti kūnui šilumą ir duoti mums jėgų.

Kai valgom maistą, jį nuryjam per burną ir gerklę. Tuomet maistas nukeliauja į pilvą. Ten jis pakeičiamas skysčiais. Raudonos kraujo lastelės tuos skysčius išnešioja po visą kūną kartu su deguoniu, kad kiekviena kūno dalis augtų ir stiprėtų.

Kraujas turi ne vien raudonų, bet ir baltų lastelių. Baltos lastelės yra didesnės negu raudonos. Kraujo laše jų yra mažiau, negu raudonų lastelių — tik keli tūkstančiai. Baltos lastelės mus apsaugo nuo kai kurių ligų. Jei kur nors mūsų kūne atsiranda ligos bakterija, balta lastelė ją apglėbia ir pasiima į savo vidų. Tada bakterija nebegali kenkti mūsų kūnui.

Raudonos ir baltos kraujo lastelės neilgai gyvena mūsų kūne. Jos dažnai pakeičiamos. Pastiprintas deguonių ir maistu, mūsų kūnas lengvai pasigamina naujų kraujo lastelių.

VAIKAI DAILĖS PARODOJE

VENEZUELOJE

Šiomet Caracas mieste modernaus meno muziejus suruošė pabaltiečių dailės parodą. Ją lankė daugelis žmonių ir taip apie 6,000 mokinių. Saulius Rosales, 8 m., su savo klasės draugais taip pat parodą aplankė. Štai jo ir jo draugų išpūdžiai. Rašinėli rašė visa klasė.

PABALTIEČIAI DAILININKAI

Kai atvažiavome priešais Centrinį parką, autobusas sustojo ir mes išlipome. Oras buvo maloniai vėsus. Saulius mus vedė ir priėjome biblioteką. Sauliaus mama mus pasitiko ir įleido. Atsisėdome vieni ant suolų, kiti ant kilimo. Užtemdė šviesas ir ekrane ėmė rodyti paveikslus.

Paveikslai buvo Mikalojaus Čiurlionio. O, kokie jie gražūs! Išgirdome ir gražią muziką. "Šis dailininkas buvo drauge ir muzikas," pasakė ponja Rosales. Kaip nuostabu! Čiurlionis tikras magikas! Jis tapė muziką! Kai muzika švelni, ir spalvos švelnios. O kai ji linksma ir gyva, ir spalvos dainuoja (geltona, oranžinė ir tt.), o formos juda. Linijos ilgėja ir kyla. Kyla tiesiai į dangų. Didelis paukštis nuskrenda.

Kai pabaigė rodyti, mes įėjome į muziejų. Ten buvo iškabinti pabaltiečių dailininkų paveikslai. Vaikai išsiskirstė ir nuėjo jų apžiūrėti. Paveikslai buvo kitokie negu Osvaldo Vigas. Ebersteins tapė Venezuelos ir Colombijos miškus. Kitas dailininkas tapė tik jūrą: ramią jūrą, audringą jūrą (įsiutusią audros metu), laivus jūroje ir tt. "Kai jis buvo mažas, paaikino ponía Rosales, jis visad eidavo į pajūrį jūrą stebėti". Jo vardas buvo J. Gailis.

Matėme ir liūdny paveikslų: juodų ir baltų. Čia iškreiptos galvos ir skausmingos figūros vaizdavo karą. Šis dailininkas buvo bailsus. Bet jis nukeliavo į Afriką ir pasikeitė: "Aš klydau, pasaulis yra gražus! Tik karas yra bailsus!" Ir jis tada tapė gyvulius, miškus ir džungles. Jo pavardė buvo Wiiralt. Kitas, R. Viesulas, piešė grafiką ir vieną dieną jis nupiešė tuščią galvą.

O, ateikit pažiūrėti. Čia apšviestas miestas, lyg kokiai šventei. Tai dailininko Liberts paveikslas. O čia "gyvybės medis", kurio kamienas vaizduoja žmogų su širdimi. Jo šakose yra angelai ir paukščiai. Tai Igno paveikslas. O čia graži, geltonplaukė latvių karalaitė, pasipuošusi brangakmeniais (Jnelsina).

Viename dideliame paveiksle matėme daug spalvotų formų. Ponía Rosales jame mums parodė vedusiųjų porą. Reinaldas ir Aleksandras juokėsi iš vieno paveikslo. Ten buvo nuogas žmogus. Bet mes klydome, tas paveikslas iš tikrųjų gražus (Albo). Mes buvome patenkinti.

Tada mus nuvedė į pirmąjį aukštą. Važiavome judančiais laiptais ir įėjome į keistą salę. Sienose buvo daug stiklo ir švytėjo mėlynais, raudonais ir žaliais spinduliais. Vidury sukosi didelis trikampis. Į jį žiūrint, jautėmės, lyg patys judame. Vaikai ėmė klykti ir rėkti.

Mūsų apsilankymas tuo ir pasibaigė. "Sudiev, ponía Rosales, ir ačiū!"

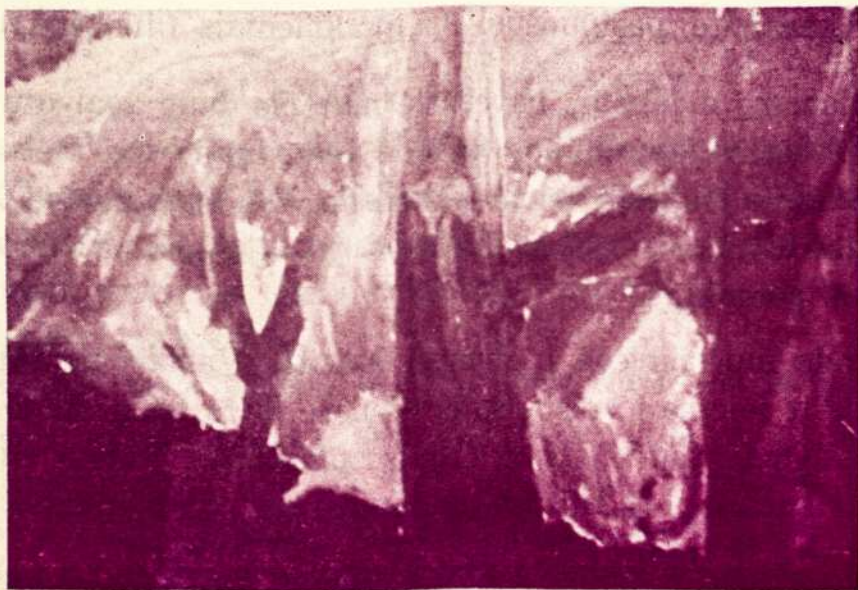

ČIURLIONIS IR VAIKAI

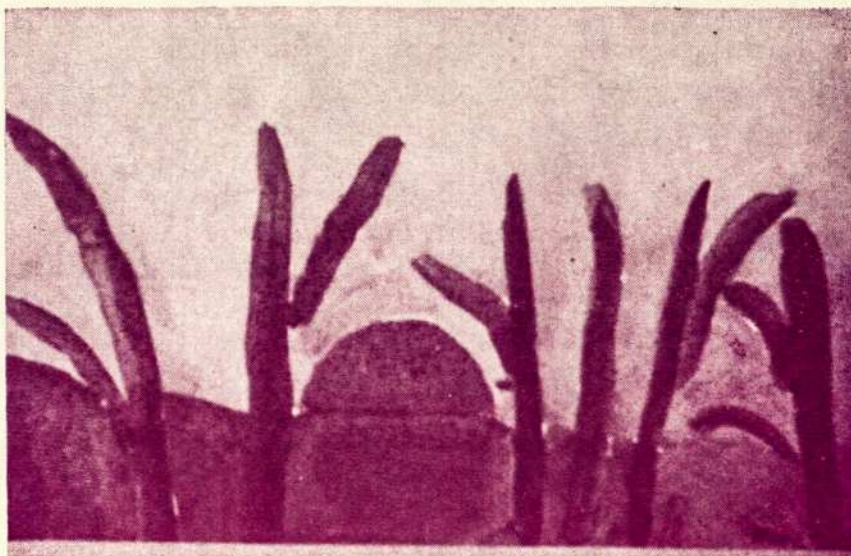
paruošė J. Rosales

Prieš daugelį metų Lietuvoje gyveno nepaprastas žmogus — Čiurlionis. Jis buvo nepaprastas, nes tapė paveikslus, kuriuose saulė, medžiai, paukščiai, gėlės buvo kaip gyvi. Jis buvo nepaprastas ir dėl to, kad ne vien piešė, bet ir muziką kūrė. Garsiausi jo kūriniai vaizduoja jūrą ir mišką.

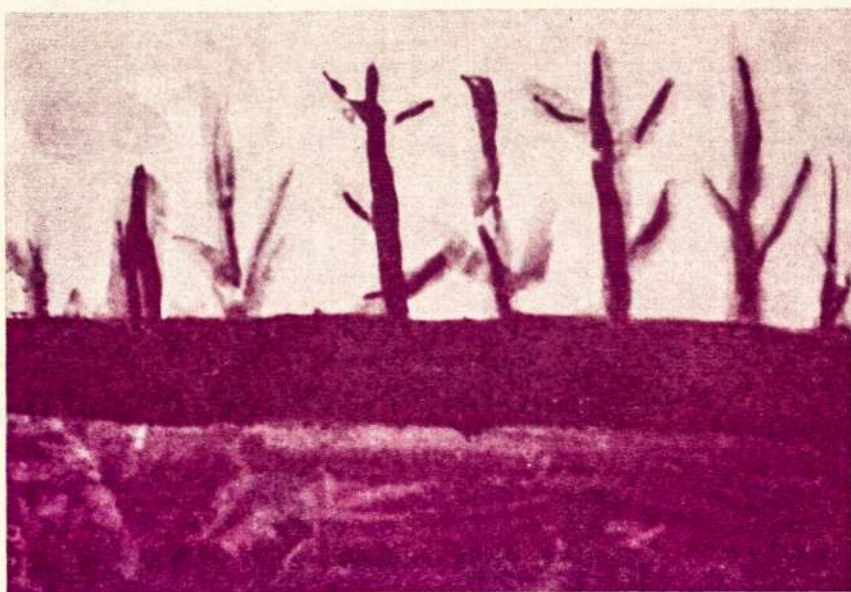
Pamatę Čiurlionio paveikslų filmą, Caracas miesto vaikai buvo užburti. Ir jie norėjo tapyti tokius paveikslus! Štai vienas berniukas nupiešė dainuojančią girią.

Viena mergytė prisiminė nuostabias Čiurlionio saules. Ji bandė nupiešti gyvą, kylančią saulę, kuri augina žolę.

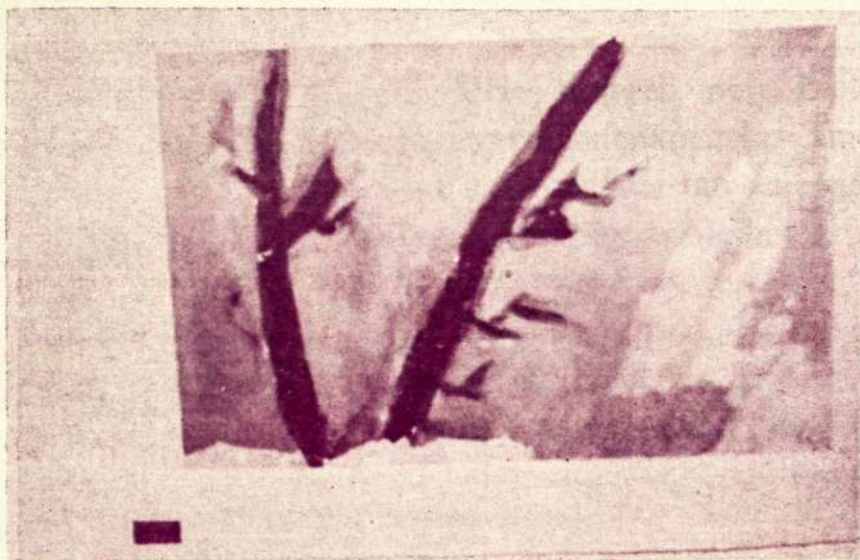

“Taip! — sušuko mažas berniukas, — Čiurlionio paveiksluose viskas auga!” Vandeniniais dažais jis nutapė paveikslą, kuri pavadinu: Viskas auga.

L.arch.

“O man atrodo, kad Čiurlionio paveiksluose vėjas pučia,”
nutarė jo draugas. Todėl jo paveiksle yra vėjas—pučiantis vėjas.

Vaikai nunešė savo paveikslus į parodą. Toje parodoje buvo
viso Caracas miesto mokinių geriausi piešiniai.

“Oho — nusistebėjo parodos vedėjas — jūsų piešiniai labai
įdomūs. Jie išsiskiria iš visų kitų!”

Daug žmonių lankė vaikų piešinių parodą ir visi stebėjosi.

